

Oosterwolde

10 In de voormalige dokterswoning 'Oostenburg' bezoekt u een uitgebreide expositie van oude doktersspullen en ander archiefmateriaal over het pand en zijn geschiedenis. U ontvangt een krant en een toelichting van de huidige bewoners over de Jugendstil stijl van de woning, de geschiedenis als dokterspraktijk en het voormalige pand 'Barelsburg'. Deze heeft op dezelfde plek gestaan en heeft gediend als kazerne. U wordt rondgeleid door een deel van het huis én tuin. U kunt verschillende bijzondere elementen zien, waarbij het lijkt of de tijd heeft stilgestaan.
Adres: 't Oost 1, Oosterwolde

11 De Dorpskerk van Oosterwolde is een monumentale kerk en beeldbepalend voor Oosterwolde. De eigenaar van de Dorpskerk is per 28 december 2018 de stichting 'Vrienden van de Dorpskerk'. Zij willen de kerk in stand houden en exploiteren, inclusief de klokkenstoel en het Noorman orgel. Vrijwilligers geven u een rondleiding in de kerk en op de begraafplaats en vertellen u meer over de geschiedenis. U ziet onder andere de eeuwenoude doopvont en grafmonumenten met bijzondere grafpoëzie en grafsymboliek.
Adres: Brink 26, Oosterwolde

Makkinga

12 In Korenmolen De Weyert wordt u rondgeleid door vrijwilligers die u het verhaal vertellen van molenaar Weijert Zeephart, die zijn molen verhuisde uit Gorredijk naar de huidige plek. In 2025 is dat 100 jaar geleden. Kinderen kunnen verstopte muizen zoeken en leren spelenderwijs over de molen. Ter gelegenheid van de Open Monumentendag is ook het Museum Oold Ark geopend.
Adres: Lyclamaweg 15b, Makkinga

Haulerwijk

13 Aan de voormalige Eilerwijk, nu Meidoornlaan 12 in Haulerwijk vindt u nog één van de in 1913 gebouwde Waldhûskes. Bij de woning vertelt de eigenaar u meer over de geschiedenis van zijn woning, het restauratieproces en kunt u zien hoe de oude elementen in de moderne woning zijn verwerkt.
Adres: Meidoornlaan 12, Haulerwijk

Nijberkoop

14 De waterput in Nijberkoop heeft sinds 2023 de status van een gemeentelijk monument. De eigenaren en dorpsbewoners zagen de erfgoedwaarde van de put in en hun inspanningen om daarvoor erkenning te krijgen werden beloofd. Er zijn plannen om de waterput van Nijberkoop beter zichtbaar te maken voor langsfietsende toeristen door een bruggetje, een bankje en een infopaneel te plaatsen. De eigenaren vertellen u het verhaal over de bouw van de grondwaterput.
Adres: Aan de overzijde van Egypte 4. De ingang naar de waterput wordt aangegeven met vlaggen.

15 Bij de huidige begraafplaats van Nijberkoop heeft vroeger een kerkgebouw gestaan, maar in de loop der jaren is dat in verval geraakt. In 1826 werd de bouwval definitief opgeruimd. Het enige dat overbleef was de klokkenstoel. Stellingwerf tekende in 1722 bij het kerkje al een klokkenstoel. De klokkenstoel is te bezichtigen en u krijgt informatie over de geschiedenis van klokkenstoel en de elementen die de klok rijk is. De begraafplaats en het kerkgebouw kennen een rijke geschiedenis aan verhalen, waaronder het verhaal van de verdwenen paarden. Dit verhaal kunt u teruglezen op tekstborden. U kunt hier ook tal van bijzondere oude foto's bezichtigen.
Adres: Bovenweg 28, Nijberkoop. De ingang van het pad naar de begraafplaats bevindt zich in de linker achterhoek van het parkeerterrein.

Door de dorpen Ravenswoud, Appelscha, Appelscha-boven en Fochteloo vindt u historische wandel- en fietsroutes. De routes vindt u op www.historische-route.nl en zijn geheel voorzien van beschrijvende informatie panelen. De route 'Appelscha dorp' voert u langs alle deelnemende monumenten in Appelscha en bij andere objecten aan de route vindt u een uitgebreide historische beschrijving op de informatie panelen. De route Appelscha-dorp kan worden gelopen en gefietst en is +/- 7 km lang. Starten kunt u bij: Toeristische Informatie Punt (TIP), Appelscha

Informatiegegevens:
Informatie en kaart: ooststellingwerf.nl/omd

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met projectleider Anneke Hageman:
✉ infomonumentenoooststellingwerf@gmail.com
☎ 0654303694

**Zondag 10 september 2023
van 12.00 tot 17.00 uur**

Zondag 10 september 2023 openen monumenteigenaren in Ooststellingwerf hun deuren tijdens de nationale Open Monumentendag.

De monumenten zijn dan van binnen en buiten te bekijken. Er zijn leerzame activiteiten zoals rondleidingen en exposities over de geschiedenis van het monument en haar omgeving. Ook zijn er activiteiten voor kinderen. U bent van harte welkom om de monumenten te bezoeken. De entree is gratis.

Elsloo

1 In september wordt in de Dorpskerk van Elsloo Kunstig Elsloo georganiseerd. Een tiental dorpskunstenaars tonen hun werk. Vrijwilligers leiden u rond door de kerk waar ook het orgel wordt bespeeld. Op de begraafplaats kunt u zien hoe de teksten op oude grafstenen weer leesbaar worden gemaakt. Behalve de dorpskerk is ook de klokkenstoel een rijksmonument. Dagelijks worden om 9.00 uur door de leden van het klokkenluidersgilde de klokken geluid. Kinderen (maar ook volwassenen) kunnen op de Open Monumentendag de klokken luiden en daarmee het diploma assistent-klokkenluider behalen.

Adres: Hoofdweg 42, Elsloo

2 Het bestuur van de Stichting De Fryske Mole is trots dat haar molen, de Vesuvius Tjasker, meedoet aan de Open Monumentendag in de gemeente Ooststellingwerf. De laatste jaren is er veel gebeurd om de molen in ere te herstellen. Onder andere is, samen met de ijsclub en de Oudejaarsploeg Vesuvius uit Elsloo, het groeigebied van de planten vanuit het zuidwesten verbeterd door struiken en bomen te verwijderen. Hierdoor ontstaat een betere windvang. De molen is geveerd, de vier zeilen zijn vernieuwd en de uitstroom over de ijsbaan naar het eilandje is hersteld. Ook zijn er weer gediplomeerde molenaars die de molen kunnen laten draaien. De plek van de molen is uniek langs een mooi fietspad midden in de natuur en een prachtig rustpunt tijdens een fietstocht. De molenaar is aanwezig en voorziet u van informatie over deze prachtige locatie.

Adres: Stobbepoele, Haerweg in Tronde. Het fiets- en wandelpad is te vinden als u zorgboerderij De Stobbepoele (Haerweg 3, Elsloo) voorbij loopt of fietst.

Appelscha

3 In Appelscha informeren de bewoners van het hoekhuis met gevelsteen Tjioemboeloet u over de geschiedenis van hun monument, ondersteund met een door henzelf ingerichte expositie achter de ramen van één van de schuurdeuren. U komt meer te weten over de opdrachtgever van het huis, familie Jacob Freerks van den Bosch, over de opslagschuur voor kunstmest, haar functie in de turfwinning-geschiedenis in en rondom Appelscha en wordt het raadsel van de naam op de gevelsteen met u gedeeld. U kunt hier ook de gratis wandel- en fietskaart van de Historische Route Ravenswoud, Appelscha, Appelscha-Boven en Fochteloo krijgen.

Adres: Vaart Noordzijde 18, Appelscha

4 In 1925 werd op het terrein van de huidige Olmen Es in Appelscha als onderdeel van het sanatorium van toen het laboratorium voor röntgenonderzoek gebouwd. U kunt hier een rondwandeling maken over het terrein en het gebouw bezichtigen. Het gebouw is ontworpen door architect O.M. Meek, van wie het aannemersbedrijf ook het laboratorium bouwde. Het gebouw heeft een toren die veel weg heeft van een kerktoren, waarbij u het uurwerk kunt bezichtigen. Enthousiaste vrijwilligers vertellen u graag meer over de rijke geschiedenis en bijzondere elementen van deze locatie. Op deze locatie kunt u ook een drankje krijgen.

Adres: Sanatoriumweg 1, Appelscha

5 Van deze drie adressen zijn de gevels vanaf de straat te bewonderen. De woningen zijn niet van binnen te bekijken en ook de tuinen en erven zijn niet toegankelijk. Voor nadere uitleg staan er twee informatiepanelen van de Historische-Route.nl, die iets over de geschiedenis toelichten.

Adres: Boerenstreek 18, 20 en 22, Appelscha

6 Bij het cachot in Appelscha gaat u terug in de tijd. De kleine gevangenis aan de vaart is voorzien van een tentoonstelling met attributen die te maken hebben met het leven in de gevangenis. Achter vindt u de twee kleine verblijven waar men vroeger de roes kon uitslapen. Er is een vrijwilliger die u veel over het cachot kan vertellen. Ook kunt u foto's en oude bouwtekeningen van het naastgelegen huis bewonderen.

Adres: Rechts van Vaart Zuidzijde 90, Appelscha

7 In Appelscha kunt u de Trefkerk bezichtigen, met daarbij de Klokkenstoel, het Baarhuisje en het oude kerkhof. De benedenverdieping van de kerk is open voor publiek. Op informatiepanelen kunt u informatie lezen en foto's bekijken over de geschiedenis van deze locatie.

Adres: Wester Es 50, Appelscha

8 In de oude doksterwoning in Appelscha komt u meer te weten over de geschiedenis van het pand. Een bijzondere ervaring! Het pand, tegenwoordig in gebruik als bloemenhuis en woonwinkel, is grotendeels nog in oude staat. Er zijn ook nog oude bouwtekeningen aanwezig en u kunt tuinontwerpen van vroeger bekijken. Deze zijn op een speciale manier tentoongesteld en brengen het verleden in verband met het heden.

Adres: Vaart Zuidzijde 37, Appelscha

9 Op dit adres in Appelscha ziet u een prachtig origineel sluiswachterswoninkje, waarvan het voorste deel dateert uit midden 19e eeuw. In de loop van de 20e eeuw kreeg het een aanbouw. Aanvankelijk had de sluiswachter een 24/7 dienst. De eigenaren vertellen u graag meer over de geschiedenis van deze woning.

Adres: Vaart Zuidzijde 90, Appelscha

